

איום החטיפות מתגבר: דרושה תוכנית לעצירת כניסת ישראלים לשטחי הרש"פ

written by אלי קלוטשטיין | 24.12.2025

הישראלית שחולצה מיריחו השבוע, לאחר שנקלעה לשם בטעות, הצליחה בדרך נס להתחמק מאסון שאין לשער את גודלו את לנחש את סופו. בניגוד למקרים אחרים באחרונה, לפחות אותה ישראלית לא התכוונה, ככל הידוע, להיכנס לשטחים שבשליטת הפלסטינים ולסכן שם את חייה.

אבל אחרים דווקא עושים זאת ביודעין, לעיתים מתוך ניסיון לחסוך כסף לא רב ובשביל לרכוש סחורה זולה יותר אצל הפלסטינים. הנה שלוש תקריות מהשבוע האחרון לבדו שמדגישים את השכיחות של מקרים כאלה: חייל ישראלי בסדיר נכנס גם הוא ליריחו לעשות קניות, וישראלי אחר אותר בקלקיליה לאחר שנכנס אליה במטרה דומה. בנוסף, ישראלים שנכנסו לשכם ללא אישור, ככל הנראה בשביל להתפלל בקבר יוסף, דרסו פלסטיני ברחובות העיר.

המקרים הללו הם חלק מתופעה חדשה-ישנה שמדאיגה את מערכת הביטחון בחודשים אלה, ובפרט בשבועות האחרונים: ישראלים שנכנסים בידיעה, ללא אישור, למרכזי אוכלוסייה פלסטיניים, ערים וכפרים, תוך סיכון חייהם וחיי הכוחות שנשלחים לחלץ אותם.

ביולי דווח כי התופעה הזאת נמצאת במגמת עלייה בשל "תחושת ביטחון שגויה" של אותם ישראלים ¹ שלא התערערה אפילו במהלך המלחמה. ניתן להזכיר, למשל, את המקרה שבו אמנון מוכתר נרצח בקלקיליה ביוני 2024, לאחר שנכנס אליה לעשות קניות. הוא זוהה בידי ההמון, שהקיף את מכוניתו, ירה בו והצית את רכבו. בחצי הראשון של 2025, לפי דיווחי הצבא, חולצו יותר מעשרים ישראלים שנכנסו לשטחי A, ובסך הכול השנה הגיע מספרם ליותר מ-150.

זו תופעה שלא מוגבלת רק לקלקיליה או יריחו: יהודים נראים בבית-לחם ובכפרים פלסטיניים באזור יהודה ובנימין, ורק השנה אותר ישראלי נכה במחנה פליטים בחטיבת עציון. ישראלים רבים נכנסים ללא תיאום או אישור לשכם בשביל להתפלל לקבר יוסף, וכמה תקריות אירעו סביב ניסיונות אלה ² כולל מקרים שבהם תושבי העיר ירו בהם ופצעו אותם, או ניסו לבצע בהם לינץ'.

מלבד הרצח של אמנון מוכתר, כל התקריות הללו הסתיימו ללא נפגעים ישראלים בנפש בשנים האחרונות. איש גם לא נחטף בידי מחבלים. אך לא צריך להיות מומחה צבאי גדול כדי להבין את המשמעות של פעולת חטיפה כזו או בשביל לשער שהיא עלולה להצית תבערה גדולה של יהודה ושומרון ³ ואף להתרחב משם לאזורים נוספים.

הרי פיגועי חטיפה בידי מחבלים היו אלה שגרמו לפרוץ כמה מהמלחמות הישראליות בעשורים האחרונים: ממלחמת לבנון השנייה ב-2006 (חטיפת החיילים אהוד גולדווסר ואלדד רגב בידי

חיזבאללה), מבצע צוק איתן ב-2014 (שהחל בתגובה לירי הרקטות הנרחב מעזה, ששוגרו במקביל למבצע לאיתור גופותיהם של שלושת הנערים שנחטפו בגוש עזיון) וכמובן המלחמה הנוכחית בעזה, שהחלה עם חטיפתם של 251 ישראלים לרצועה.

אזור יהודה ושומרון מלא כעת במחבלים שהשתחררו בעסקאות האחרונות, כולל במלחמה הנוכחית או בעסקת שליט. הם תאבי נקם, מחזיקים בידע וקשרים שצברו בכלא מעמיתיהם בארגוני טרור אחרים, ומעוניינים לשחרר חלק מחבריהם שנותרו מאחור וישראל לא הסכימה להוציא מהכלא בעסקאות אלה. ברור להם שהאמצעי הטוב ביותר לעשות זאת הוא לחטוף עוד ישראלים ולהתמקח על שחרורם.

החזקתם של החטופים בשטח הפלשתיני, כפי שנוכחנו לדעת במלחמה בעזה, מקשה על כוחות צה"ל בפעילות בשטח, ומגבילה אותם מחשש שיפגעו הישראלים. יש לה משמעויות טקטיות נרחבות, והיא מעניקה מעין "חסינות" למחבלים שמחזיקים בהם או נמצאים בקרבתם. יתרה מכך, החזקת חטופים יכולה לשמש גם למטרות אחרות, שאינן רק שחרור אסירים, ולגבות ממנה מחירים באפיקים אחרים.

לא סתם הזהיר ראש שב"כ דוד זיני לפני שבוע בלבד מפני סכנת פיגועי החטיפה. הוא הסביר שאיום החטיפות עלה בגלל המחיר ששילמה ישראל בעסקאות האחרונות, וברור מדבריו כי לא מדובר בתסריט דמיוני.

זו העת למצוא את הדרך לגדוע את התופעה הזאת באיבה. ישראל צריכה לגייס משאבים רבים להילחם במעשים כאלה, להדק את השמירה על הפרצות סביב הערים והכפרים בשטחי הרשות, להעלות את המודעות בקרב הציבור ומערכת הביטחון לסכנה שנשקפת מאירוע כזה, ולעשות מאמצים כבירים להדביר את מגמת העלייה של ביקורי ישראלים באזורי האוכלוסייה הפלשתינית.

במקביל, עלינו להגביר את האכיפה והענישה של האיסור לכניסה לשטחי A – ולדאוג כי מי שעובר על החוק ביודעין ייתן על כך את מלוא הדין. הרתעה חזקה נגד מעשים כאלה, שתקבל הד תקשורתי ופרסום, יכולה להיות הדבר שיציל את חייו של הישראלי הבא שישקול אם מאות השקלים שיחסוך בקניות בעיר פלשתינית שווים את הסיכון לנפשו.

פורסם בישראל היום, בתאריך 24 בדצמבר, 2025.